

**POWIATOWY URZĄD PRACY
w Busku - Zdroju**

Busko - Zdrój, ul. Różana 2
tel/fax: 41 370 91 10,
41 370 91 20
e-mail: pup@pupbusko.pl
www : <http://busko.praca.gov.pl>

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Buskim w 2017 roku

Busko - Zdrój, kwiecień 2018

1 SPIS TREŚCI

2	Wstęp	3
2.1	Podstawa prawna i cele monitoringu.....	3
2.2	Podstawowe wskaźniki i definicje	4
2.3	Wykorzystane źródła danych	6
3	Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w Powiecie Buskim.....	7
3.1	Ogólne informacje na temat poziomu bezrobocia w powiecie	7
3.2	Osoby bezrobotne i oferty pracy wg wielkich grup zawodów	8
3.3	Najczęściej występujące zawody.....	9
4	Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	11
5	Analiza rynku edukacyjnego	14
5.1	Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych vs. zawody nadwyżkowe.....	14
5.2	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych powiatu vs. bezrobocie	14
6	Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	16
7	Prognoza lokalnego rynku pracy	20
8	Podsumowanie	21

2 WSTĘP

2.1 PODSTAWA PRAWNA I CELE MONITORINGU

Opracowywanie badań, analiz i sprawozdań rynku pracy w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.).

Raport roczny z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych został sporządzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „*Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”. Metodologia ta przygotowana została na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych rozumiany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

2.2 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI I DEFINICJE

Nowa metodologia monitoringu oparta jest na 3 podstawowych wskaźnikach:

Wskaźnik dostępności ofert pracy

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie:

$\bar{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\bar{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wskaźnik można interpretować jako liczbę bezrobotnych na 1 ofertę pracy.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} \cdot 100$$

gdzie:

DB_t^k - liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

B_t^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym).

Wskaźnik płynności bezrobotnych

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie

OB_t^k - odpływ bezrobotnych w grupie zawodników k w okresie t,

NB_t^k - napływ bezrobotnych w grupie zawodników k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k < 1$ – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k = 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$WPB_t^k > 1$ – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

brak wartości wskaźnika – napływ jest równy zeru.

Identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie wyżej wymienionych trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych.

Tabela 1. Identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych.

Zawody	Wskaźnik dostępności ofert pracy B/O_t^k	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	Wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
Deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq \text{mediany}$ lub brak wartości	$WDB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
Zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq \text{mediany}$ lub brak wartości	$WDB_t^k \geq 1$
nadwyżkowe	$\frac{B}{O_t^k} > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > \text{mediany}$ lub brak wartości	$WDB_t^k < 1$

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Powyższe założenia powodują, że **tylko nieznaczna część zawodów (ok. 10%-15%) znajdzie się wśród zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych**. Pozostałe zawody mają status nieokreślony. Do 2014 r. stosowany był tylko jeden wskaźnik – intensywności nadwyżki/deficytu, a każdy z zawodów istniejących na lokalnym rynku pracy (czy to w postaci ofert pracy, czy zarejestrowanych bezrobotnych) był przypisany do jednej z ww. grup.

Monitoring dotyczy zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1145). W klasyfikacji tej jest 10 grup wielkich (kod 1 cyfrowy), 43 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy), 444 grup elementarnych (kod 4 cyfrowy) i 2360 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy).

2.3 WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA DANYCH

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowy urząd pracy. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy dodane zostały dwa nowe źródła danych – realizowane przez WUP Kielce badanie ofert pracy publikowanych w Internecie oraz prowadzone przez PUP w Busku - Zdroju badanie lokalnych pracodawców. Dodatkowo wykorzystywane są dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

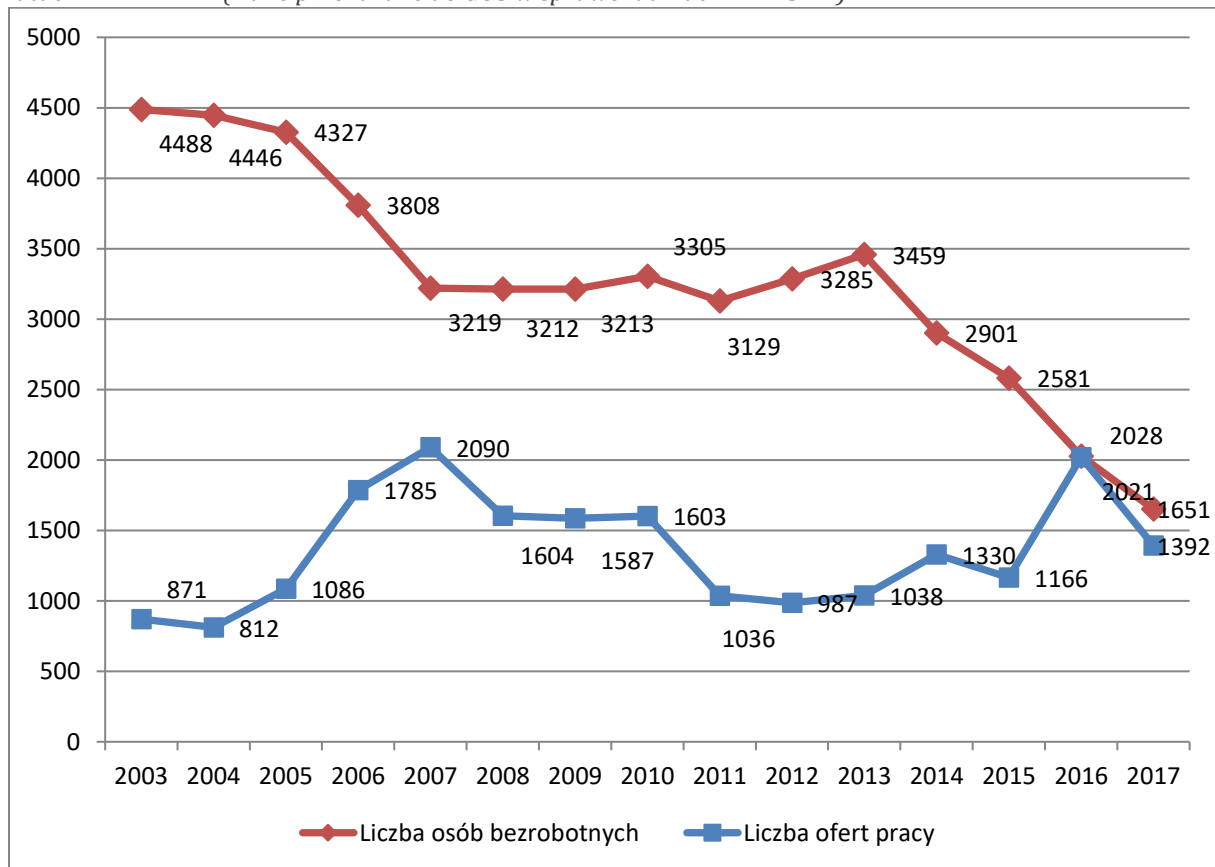
Istotną informacją przydatną podczas analizy danych zawartych w raporcie, jest data sporządzenia obliczeń, które są jego podstawą. Dane wykorzystane w tym raporcie, zostały przygotowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz firmę Sygnity w dniu **11 marca 2018r.** Dane te mogą nieco się różnić od oficjalnych statystyk za 2017 rok, przekazanych do GUS w pierwszych dniach 2018 roku w sprawozdaniach MRPiPS-01.

3 ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W POWIECIE BUSKIM

3.1 OGÓLNE INFORMACJE NA TEMAT POZIOMU BEZROBOCIA W POWIECIE

Na dzień 31 grudnia 2017r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Busku - Zdroju było 1651 osób bezrobotnych, stopa bezrobocia wynosiła 4,6% (dane GUS). Wykres 1 przedstawia zmiany na lokalnym rynku pracy w czasie ostatnich 15 lat. W analizie wzięto pod uwagę liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec kolejnych okresów rocznych, oraz liczbę ofert złożonych w ciągu kolejnych lat. Jak widać, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2017 r. była najmniejsza od lat. Liczba ofert pracy zgłaszanych do urzędu spadła w stosunku do 2016r, jednak nadal jest wyższa niż średnia 15 letnia.

Rycina 1. Liczba osób bezrobotnych (stan na koniec roku) i ofert pracy (zgłoszone w danym roku) w latach 2003-2017. (Dane przekazane do GUS w sprawozdaniach MPiPS-01)

3.2 OSOBY BEZROBOTNE I OFERTY PRACY WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

Duży odsetek osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Busku - Zdroju nie posiada zawodu. Może cieszyć fakt, że w ostatnich latach odsetek ten ulega zmniejszeniu. W całej populacji osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2017 (1651 osób), osób bez zawodu było 319, co daje 19,3% (w latach poprzednich wskaźnik ten często przekraczał 25%). Bezrobotni nie posiadający zawodu to osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym oraz średnim ogólnokształcącym (po liceach ogólnokształcących i liceach profilowanych), które po ukończeniu szkoły nie nabyły odpowiednich kwalifikacji zawodowych, bądź nie przepracowały w danym zawodzie co najmniej 1 roku.

Najliczniejszą grupą zawodową pod względem liczby zarejestrowanych osób na koniec 2017 r. ale także z największą rotacją bezrobotnych (największy napływ i odpływ do bezrobocia w 2017 r.), była grupa robotników przemysłowych i rzemieślników. Największy odsetek bezrobotnych absolwentów zanotowano w grupie specjalistów.

Najwięcej ofert pracy skierowano do pracowników wykonujących prace proste. Dla tej grupy oferty były przedstawiane głównie za pośrednictwem PUP.

Tabela 2. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy wg wielkich grup zawodów

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych (%)
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	PUP	
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0	0		0	0	0	
1	KIEROWNICY	11	12	3	0	0,00	0	4	166	0,00
2	SPECJALIŚCI	556	619	207	28	13,53	68	81	247	43,21
3	TECHNICY I INNY ŚRĘDNI PERSONEL	474	530	213	22	10,33	95	108	184	48,15
4	PRACOWNICY BIUROWI	139	149	54	3	5,56	17	485	1	23,92
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	489	489	270	11	4,07	136	557	198	36,62
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	23	24	20	0	0,00	11	5	0	40,00
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	817	955	424	15	3,54	176	297	42	36,70
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	97	105	58	0	0,00	33	128	1	25,00
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	152	174	83	0	0,00	31	933	3	4,82
	Suma	2758	3057	1332	79	5,93	567	2598	842	22,90

3.3 NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE ZAWODY

Zawodem, który posiadało najwięcej osób bezrobotnych (122 osoby na koniec 2017 r.) i w którym zanotowano w 2017 r. największy napływ osób bezrobotnych był sprzedawca sklepowy (ekspedient) – w ciągu roku zarejestrowano 201 osób posiadających ten zawód. W „czołówce” obu tabel figurowali również murarz i pokrewni, technicy mechanicy, fryzjerzy, mechanicy pojazdów samochodowych.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	122
7112	Murarze i pokrewni	57
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	46
5120	Kucharze	46
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	46
3115	Technicy mechanicy	45
5141	Fryzjerzy	45
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	43
7222	Ślusarze i pokrewni	38
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	38

Tabela 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	201
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	121
7112	Murarze i pokrewni	116
5141	Fryzjerzy	102
3115	Technicy mechanicy	101
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	85
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	82
2631	Ekonomiści	80
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	79
5120	Kucharze	69

Najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych (wskaźnik > 1 oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie) w 2017 r. dotyczył sekretarek, pracowników wykonujących prace proste, chemików, lekarzy specjalistów, programistów aplikacji, artystów plastyków, operatorów urządzeń wiertniczych.

Najniższy wskaźnik płynności bezrobotnych był m.in. wśród lekarzy bez specjalizacji, położnych bez specjalizacji, pielęgniarek, diagnostów laboratoryjnych.

Pełne zestawienie natężenia ruchu bezrobotnych w elementarnych grupach zawodów przedstawiają dwie poniższe tabele.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
4120	Sekretarki (ogólne)	4,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00
2113	Chemicy	3,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	3,00
2514	Programiści aplikacji	3,00
2651	Artyści plastycy	3,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	3,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3,00

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,00
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	0,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	0,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	0,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	0,00
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0,00
4225	Pracownicy biur informacji	0,00
5221	Właściciele sklepów	0,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	0,00

4 RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W 2017 roku wskazano 21 zawodów maksymalnie deficytowych oraz 16 zawodów deficytowych. Zawody maksymalnie deficytowe mają wskaźnik dostępności ofert B/O_t^k wynoszący 0 (0 bezrobotnych na jedną ofertę). Oznacza to, że nie ma osób bezrobotnych w danym zawodzie w ewidencji PUP w Busku - Zdroju, natomiast pojawiają się oferty pracy w tych zawodach. Pośród maksymalnie deficytowych zawodów są robotnicy polowi, w ogrodnictwie, sadownictwie, ankieterzy, agenci sprzedaży bezpośredniej, pracownicy usług osobistych, lektorzy języków obcych, operatorzy sieci i systemów komputerowych.

O deficycie mówimy w przypadku, gdy wskaźnik dostępności ofert nie przekracza 0,9 (oraz spełnione są dodatkowe dwa warunki dotyczące wskaźników długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych). W 2017r wśród zawodów deficytowych znaleźli się: gońcy, bagażowi i pokrewni, kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, doradcy finansowi i inwestycyjni, specjaliści do spraw sprzedaży, psycholodzy.

Wszystkie wyznaczone zawody deficytowe i maksymalnie deficytowe znajdują się w tabeli 7.

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 r.

Maksymalny deficyt				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	11	0,00	0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	10	0,00	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	9	0,00	0,00
4227	Ankieterzy	5	0,00	0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	4		0,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	3	0,00	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	3		0,00
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	3		0,00
2353	Lektorzy języków obcych	2		0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	2		0,00
7125	Szklarze	2	100,00	0,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	2	0,00	0,00
7132	Lakiernicy	1	0,00	0,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	1		0,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	1	100,00	80,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1	14,29	14,29
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1	0,00	0,00
7322	Drukarze	1	0,00	0,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0	0,00	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0	100,00	100,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0	100,00	100,00

Deficyt								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%) (PUP+OHP+EURE	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej(%)
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,08	42,92	0,00		2,00	0,58	0,19
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,08	8,25	0,01		1,00	0,00	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,42	4,00	0,10	0,00	1,00	0,00	0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1,58	10,42	0,15	0,00	1,00	50,00	50,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0,58	3,00	0,19		1,25		0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,33	1,33	0,25	0,00	1,00		0,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	3,67	13,92	0,26	0,00	1,22	8,70	4,35
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,33	1,08	0,31		1,00	15,38	15,38
4415	Pracownicy działów kadr	0,08	0,25	0,33		2,00	33,33	33,33
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0,08	0,25	0,33		1,00	0,00	0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	0,08	0,17	0,50		1,00	0,00	0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,17	0,50		1,00	100,00	0,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	0,33	0,67	0,50		1,50	25,00	25,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	13,58	25,58	0,53	30,77	1,00	8,50	6,21
2514	Programiści aplikacji	0,83	1,33	0,63		3,00		0,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	0,17	0,25	0,67	0,00	1,50	100,00	100,00

W 2017 r. w Powiecie Buskim zanotowano 2 zawody zrównoważone: robotnicy obróbki kamienia i operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych.

Drugi raz od rozpoczęcia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (w 2005 r.), , tabela dotycząca zawodów nadwyżkowych jest znacznie krótsza od listy zawodów deficytowych.

Zawody nadwyżkowe to w skrócie takie, które odznaczają się przewagą liczbą bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy a zawody maksymalnie nadwyżkowe – takie, dla których wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnej wartości.

W powiecie buskim maksymalna nadwyżka dotyczyła m.in. górników podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż, specjalistów ds. księgowości, monterów sprzętu elektronicznego, rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej. Nadwyżka dotyczyła m.in. betoniarzy, zbrojarzy, agentów ubezpieczeniowych, pracowników opieki osobistej, położnych bez specjalizacji, fryzjerów, kelnerów. Wszystkie zawody nadwyżkowe i maksymalnie nadwyżkowe w 2017 r. przedstawione są w poniższej tabeli.

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 r.

Maksymalna nadwyżka								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych						
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	5						
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	4						
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	3						
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	3						
7316	Sztylciarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	2						
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	1						
6221	Hodowcy ryb	1						
7116	Robotnicy budowy dróg	1						
Nadwyżka								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	10,92	0,08	131,00	77,78	0,93	100,00	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	1,75	0,08	21,00	50,00	0,50	100,00	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,75	0,08	21,00	66,67	0,50	100,00	100,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1,42	0,08	17,00	50,00	0,00	0,00	0,00
5141	Fryzjerzy	40,33	2,92	13,83	46,67	0,93	69,57	65,22
2152	Inżynierowie elektronicy	1,08	0,08	13,00	100,00	0,67		0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	2,25	0,25	9,00	66,67	0,67	66,67	66,67
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	121,00	20,58	5,88	51,64	0,97	58,28	47,85
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,92	0,17	5,50	50,00	0,33	100,00	100,00
5131	Kelnerzy	18,58	4,92	3,78	55,56	0,94	59,32	38,98

5 ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonano analizy liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu.

Z drugiej strony, analiza umożliwia określenie, czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych wg zawodów i specjalności.

5.1 UCZNIOWIE OSTATNICH KLAS SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH VS. ZAWODY NADWYŻKOWE

W szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie nie ma uczniów ostatnich klas w zawodach uznanych w rankingu za deficytowe, nadwyżkowe czy zrównoważone.

5.2 ABSOLWENCI SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH POWIATU VS. BEZROBOCIE

Według informacji z Systemu Informacji Oświatowej MEN, w roku szkolnym 2015/16 szkoły ponadgimnazjalne Powiatu Buskiego skończyło 810 absolwentów (w tym 259 posiadających tytuł zawodowy). W ewidencji bezrobotnych na koniec 2016 r. było 115 absolwentów (wg tabeli udostępnionej przez MRPiPS – tutaj: tabela 9). Obliczone wskaźniki frakcji wskazują, że w 2016r. do bezrobocia trafiał więcej niż co 4 absolwent zasadniczych szkół zawodowych i techników, blisko co 4 uczeń technikum, więcej niż co 10 uczeń szkoły policealnej i co 20 absolwent liceum ogólnokształcącego. Jednocześnie należy zauważyć, że wskaźniki frakcji znacznie maleją już na koniec maja 2017 r. – ponad 1/3 absolwentów, którzy byli zarejestrowani w grudniu, do maja opuściła szereg bezrobotnych.

Tabela 9. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku (absolwenci z roku szkolnego 2015/16).

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	99	67	28	10	28,28%	10,10%
szkoła przysposabiająca do pracy	8	0	0	0		

technikum	255	160	57	40	22,35%	15,69%
liceum ogólnokształcące	371	0	20	17	5,39%	4,58%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	77	32	10	3	12,99%	3,90%
Suma	810	259	115	70		

Poniżej tabela informująca o liczbie absolwentów z roku szkolnego 2016/17. W 2017 r. szkoły ponadgimnazjalne Powiatu Buskiego ukończyło 826 osób, z czego 92 osoby były na koniec grudnia 2017r. w rejestrze osób bezrobotnych.

Tabela 10. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku (absolwenci z roku szkolnego 2016/17).

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	112	86	22	19,64%
szkoła przysposabiająca do pracy	15		0	
technikum	250	143	40	16,00%
liceum ogólnokształcące	379		22	5,80%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	70	48	8	11,43%
SUMA	826	277	92	33

6 BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

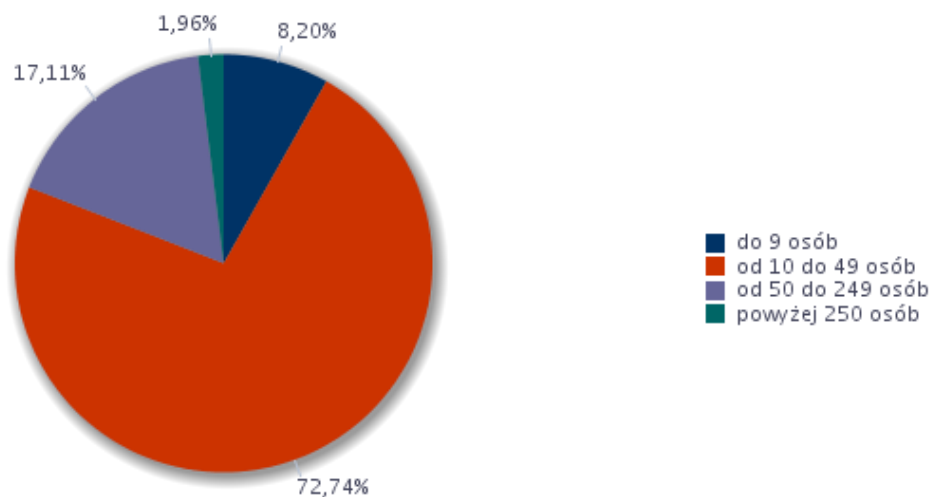

Zgodnie z nową metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, we wrześniu i październiku 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Busku - Zdroju przeprowadził badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.

Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. W przypadku badania kwestionariuszowego zastosowano Bazę Jednostek Statystycznych, jako operat losowania. BJS to baza danych, której podstawą jest rejestr REGON. Generowana jest przez GUS i przekazywana powiatowym urzędом pracy. Celem badania kwestionariuszowego jest analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz konstruowanie na tej podstawie prognoz.

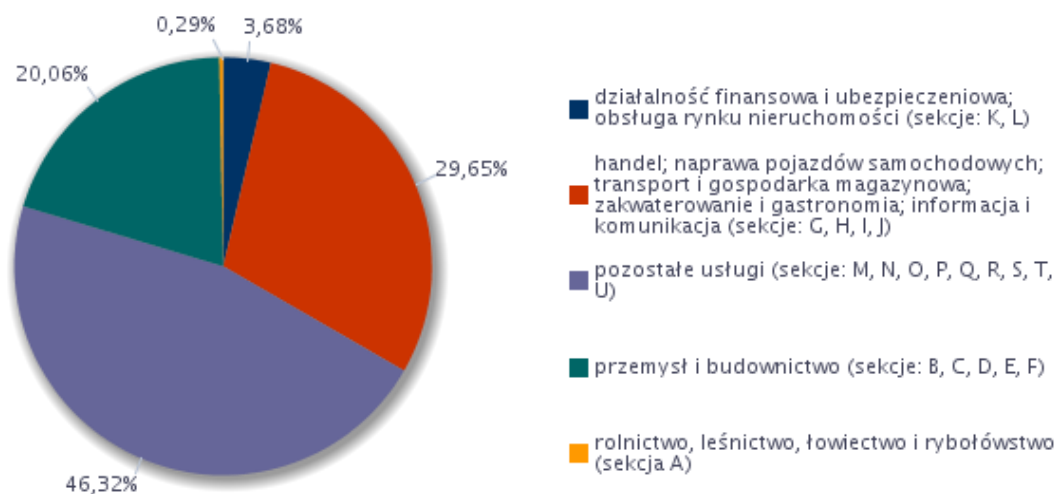
Przebadano 77 przedsiębiorstw. Po zastosowaniu narzędzi analizy statystycznej na otrzymanych wynikach dla badanej populacji (odpowiednich wag wyznaczonych oddzielnie dla poszczególnych powiatów), otrzymano skorygowaną strukturę przedsiębiorstw pod względem zatrudnionych pracowników i wg rodzaju działalności – poniższe wykresy.

Rycina 2. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

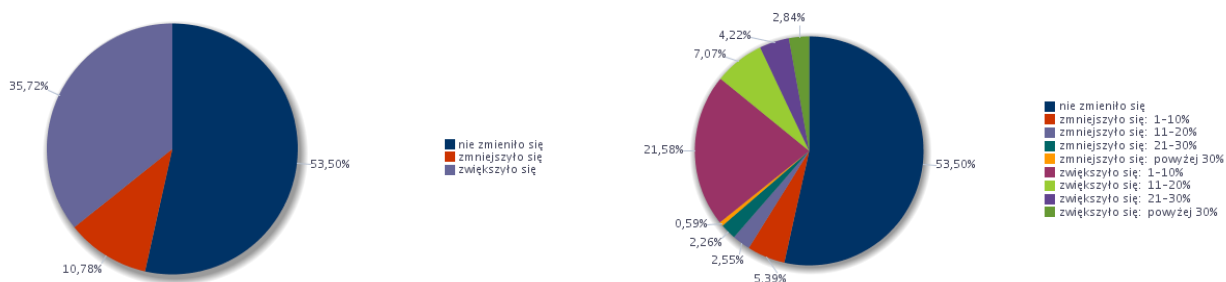

Rycina 3. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

Estymując wyniki badania z grupy badanej na populację generalną pracodawców w Powiecie Buskim, można stwierdzić, że w 2017 r. nie zmieniło się zatrudnienie w 53,5% przedsiębiorstw, w 35,72% zwiększyło się, natomiast w 10,78% przedsiębiorstw w powiecie poziom zatrudnienia zmniejszył się. Dokładniejsze dane przedstawia poniższy zestaw wykresów.

Rycina 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

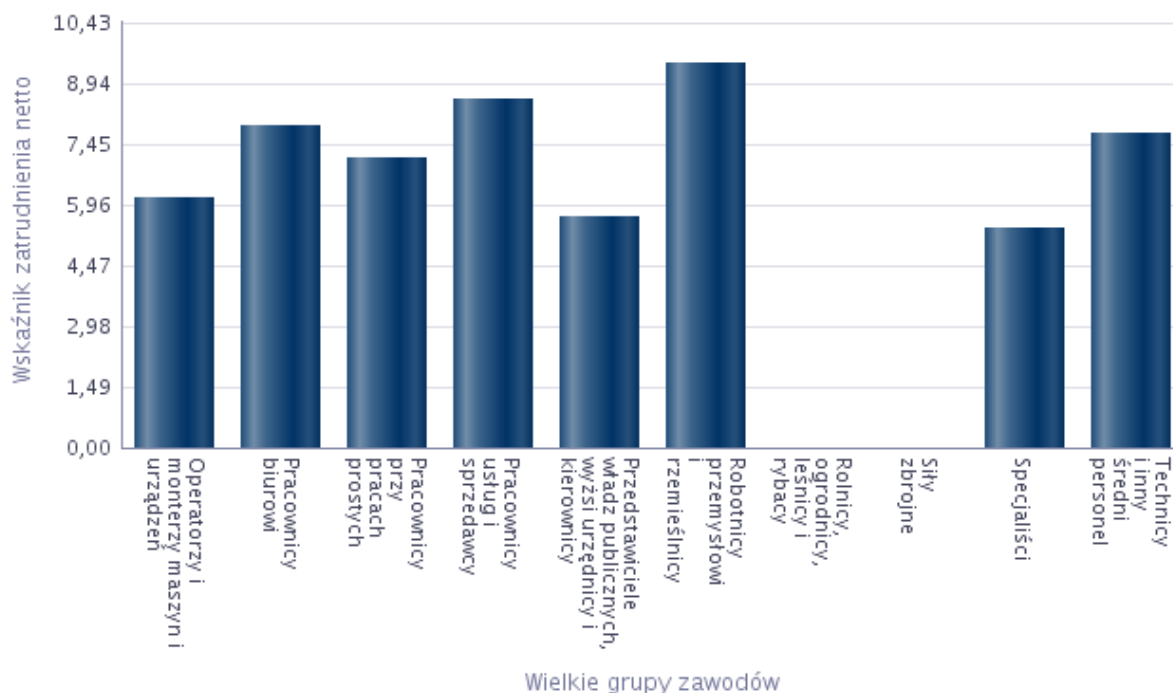

Na odpowiedziach dotyczących zmian zatrudnienia w 2017 r. oparty został wskaźnik zatrudnienia netto dla poszczególnych grup zawodów. Zawiera się wartościowo w przedziale od -100 do 100 (im większy, tym korzystniejszy). Wskaźnik dodatni oznacza, że w badanym okresie większy odsetek firm biorących udział w badaniu deklaruje wzrost zatrudnienia w danej grupie zawodowej, niż odsetek firm deklarujących redukcję zatrudnienia w omawianej grupie.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wynosił 24,94% i nieco przewyższał zeszłoroczne prognozy (20,83%).

Wskaźniki dla poszczególnych wielkich grup zawodów zaprezentowano na poniższym wykresie.

Rycina 5. Wskaźnik zatrudnienia netto w 2017r.

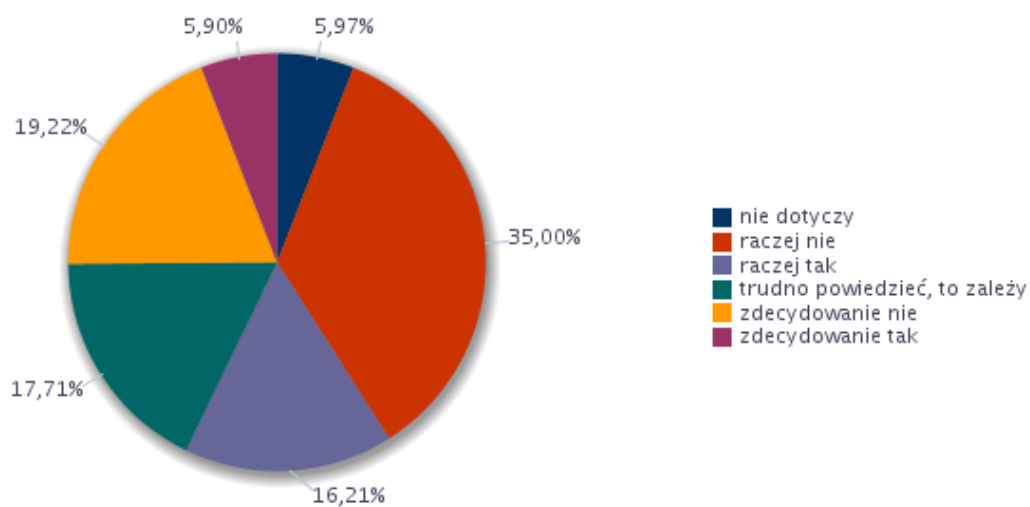

Jak widać, nie ma grup zawodowych z ujemnym wskaźnikiem zatrudnienia netto. Prawie we wszystkich grupach zawodowych zatrudnienie wzrosło. Wśród głosów pracodawców nt. zatrudnień i zwolnień w 2017 r., dwie grupy zawodowe nie pojawiły się (siły zbrojne oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy). Największy wskaźnik zatrudnienia netto odnotowano dla grupy robotników przemysłowych i rzemieślników – w 2017 r. w tej grupie ankietowani pracodawcy najchętniej poszukiwali pracowników.

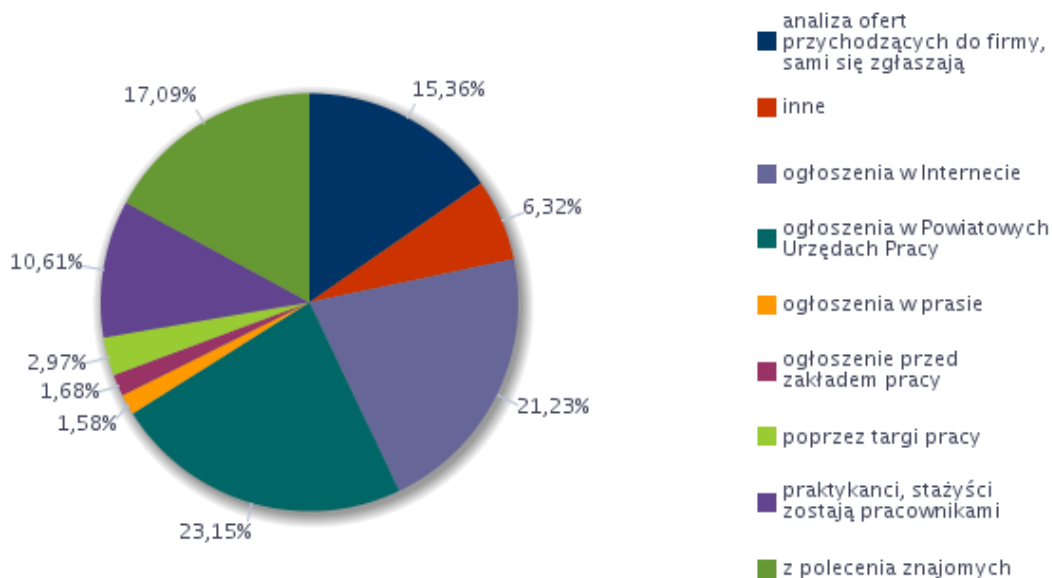
Ponad połowa przedsiębiorstw nie miała problemów z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017 r.

Najwięcej ankietowanych (23,15%) stwierdziło, że w ramach poszukiwania pracowników wystarczy ogłoszenie w PUP a 21,23% wskazało na ogłoszenia w Internecie. Ta forma poszukiwania pracowników zanotowała wzrost od zeszłego roku, natomiast spadło znaczenie analizy CV zgłaszanych do firmy. Bliższe dane – poniższe wykresy.

Rycina 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017 roku

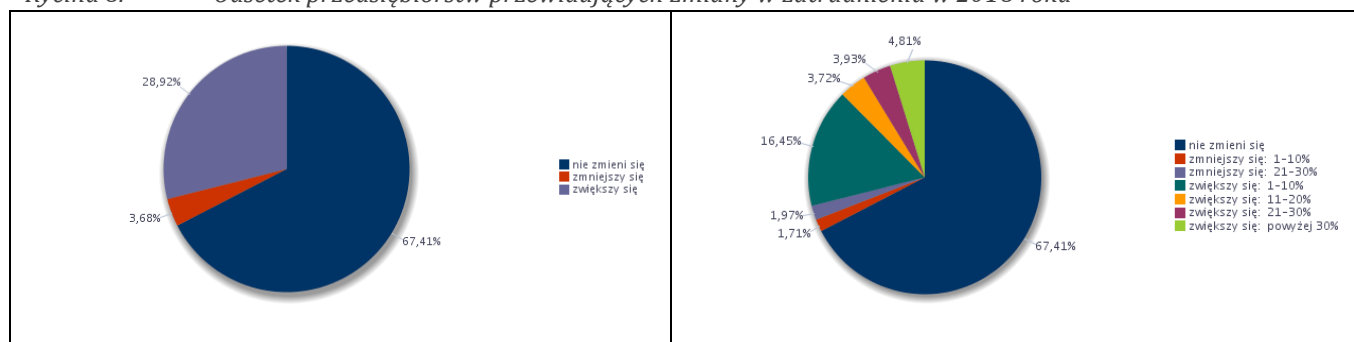
Rycina 7. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

7 PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

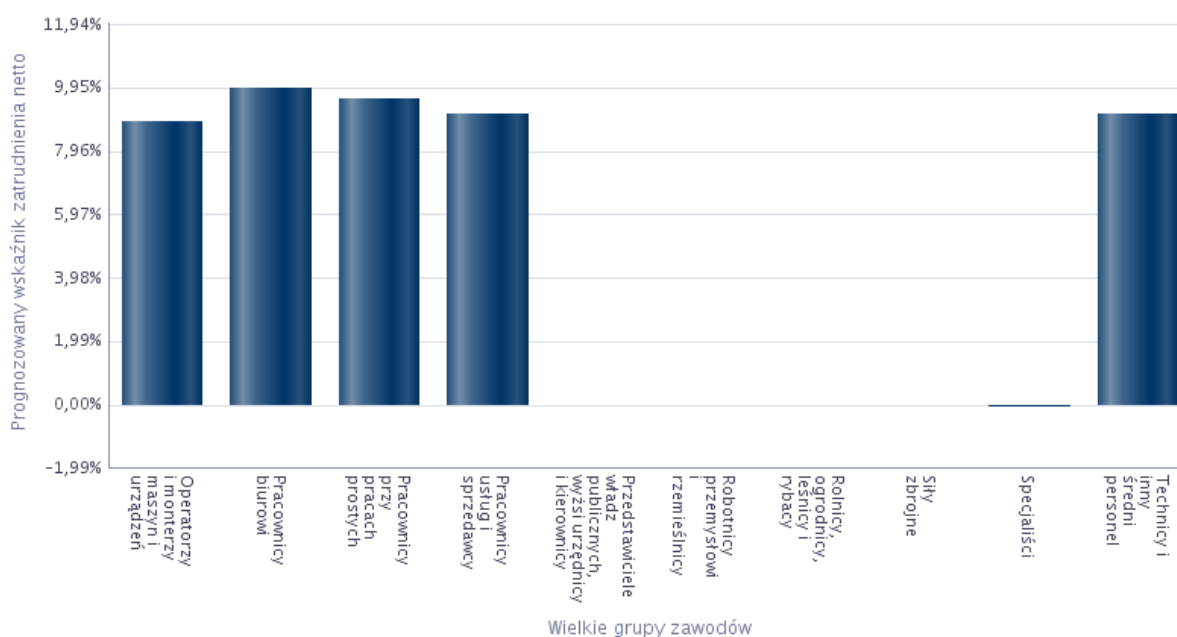
W badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw Powiatu Buskiego, przeprowadzonym we wrześniu i październiku 2017r., część pytań dotyczyła planów przedsiębiorców na rok 2018. Na podstawie badania można wnioskować, że 2/3 przedsiębiorstw powiatu nie zmieni poziomu zatrudnienia w 2018 r. Wzrost zatrudnienia przewiduje natomiast 28,9% przedsiębiorstw, spadek zatrudnienia – tylko 3,7%.

Rycina 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto na 2018 r. wyniósł 25,24% i jako, że jest dodatni i stosunkowo wysoki (w 2016 r. wynosił 24,94% co przełożyło się na widoczną poprawę sytuacji na rynku pracy), pozwala optymistycznie patrzeć na rynek pracy w 2018r. Według planów ankietowanych pracodawców, najbardziej będą poszukiwać pracowników biurowych, pracowników przy pracach prostych, pracowników usług i sprzedawców oraz techników i średniego personelu. Zanotowano jeden ujemny (niewielki, ułamkowy) wskaźnik zatrudnienia netto – wśród specjalistów.

Rycina 9. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto w 2018r. wg wielkich grup zawodów.

8 PODSUMOWANIE

Przedstawiony raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2017 rok ma charakter diagnostyczny i prognostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę.

W 2017 r. zaobserwowano znaczną poprawę na rynku pracy – zarówno ogólnopolskim, jak i lokalnym, buskim. W naszym powiecie spadek stopy bezrobocia grudzień do grudnia wynosił 1 punkt procentowy (w rejestrze bezrobotnych ubyłoby 377 osób).

Część prognostyczna raportu, oparta na badaniu ankietowym pracodawców pozwala wierzyć, że sytuacja na rynku pracy będzie jeszcze lepsza w 2018 r.

W raporcie wskazano 37 zawodów deficytowych, 18 nadwyżkowych i 2 zrównoważone. Po raz drugi (poprzednio – w zeszłym roku) od początku prowadzenia monitoringu (2005r.), zawodów deficytowych i maksymalnie deficytowych było więcej niż nadwyżkowych i maksymalnie nadwyżkowych. To również świadczy o poprawie sytuacji na rynku pracy, o tzw. „rynku pracownika”.

Czytając niniejszy raport należy pamiętać, że analiza zjawisk oparta jest na danych zebranych z wielu źródeł bez jednolitych standardów wprowadzania danych odnośnie zawodów, uprawnień, umiejętności posiadanych przez osoby szukające pracy lub oczekiwanych przez pracodawców. Jednocześnie w raporcie operuje się ścisłą metodologią porównującą podaż i popyt na pracę w danym zawodzie. Oparcie analizy na nieustandaryzowanych danych źródłowych wraz z zastosowaniem ścisłej metodologii związanej wzorami matematycznymi sprawia, że przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą.

Niniejsze sprawozdanie nie powinno być jedynym źródłem informacji przy podejmowaniu decyzji biznesowych dla pracodawców czy ścieżki kształcenia i kariery przez absolwentów szkół gimnazjalnych czy ponadgimnazjalnych.

Tabela 11. Informacja sygnałna

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna	
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	
		Agenci sprzedaży bezpośredniej	
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	
		Ankieterzy	
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	
		Lektorzy języków obcych	
		Szklarze	
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	
		Lakiernicy	
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	
		Operatorzy sieci i systemów komputerowych	
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	
		Drukarze	
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	
		Sekretarze medyczni i pokrewni	
		Urzędnicy do spraw podatków	
		zawód deficytowy	Gońcy, багаżowi i pokrewni
			Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
			Doradcy finansowi i inwestycyjni
			Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
			Psycholodzy i pokrewni
			Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
			Kasjerzy i sprzedawcy biletów
Operatorzy maszyn do szycia			
Pracownicy działów kadr			
Sprzedawcy na targowiskach i bazarach			
Pracownicy do spraw transportu			
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani			
Spedytorzy i pokrewni			
Magazynierzy i pokrewni			
Programiści aplikacji			
Operatorzy aparatury medycznej			
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Robotnicy obróbki kamienia	
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	
		Agenci ubezpieczeniowi	
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	

		Fryzjerzy
		Inżynierowie elektronicy
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Kelnerzy
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Szydliarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Hodowcy ryb
		Pracownicy domowej opieki osobistej
		Robotnicy budowy dróg

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.